

Štev. 30.

V Ljubljani, v sredo 30. julija 1916.

Leto III.

Utrjena laška postojanka na planini za mestom Asiagom, ki so jo osvojile naše čete.

Kras.

Od planine, kjer dob in bukev,
smreka krije naša tla,
Kras nagoten se prostiraš
do Jadranskega morja.

Ko te je Rimljan premagal,
krasen, silovit si bil,
in po sencah tvojih vrhov
boge je Slovan častil.

Tebi je zeleno krilo
vgrabil tržni Benečan,
in sedaj ves solnčnim žarkom,
vihram si v oblast predan.

Sreča sladka ni ti dana,
dan ti je trepet in strah;
sapa meče v morje pesek,
tebe pa usoda v prah . . .

Miroslav Vilhar.

Velko na vojni.

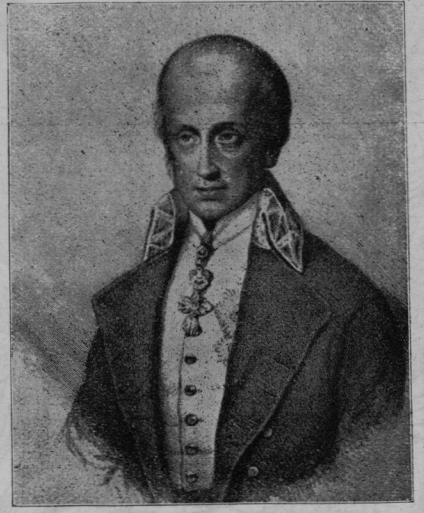
Bolgarski spisal Ivan Vazov; preložil A. B.
(Nadaljevanje in konec).

Velku je bila kazen težka.

Vso noč je prejokal. Bol ga je čisto potrla. Spomnil se je matere, ki ihti, kadar se spomni njega . . . očeta, kateremu so odpovedale noge pri težkem delu . . . marogastega vola v hlevu, ki se ozira, bo li prišel Velko, da ga pogladi . . . Dolgo časa je mislil na to. Tretjič so zapeli petelini, dneva prvi svit se je že prikradel skozi okence . . . kmalu se vojašnica vzbudi, čas kazni poteče in on pojde zopet k vežbanju . . . in zopet bo videl nagubančeni obraz divjega podporočnika.

Ne . . . drevi ubeži . . . takoj, ko se znoči . . . Naj se zgodi, kar hoče . . .

A svoje nakane Velko ni mogel zvržiti. Ivan Morizivina je bil nekam poslan, in na njega mesto je prišel pameten in človekoljuben častnik.

Dne 29. junija t. 1. je minilo 91 let po smrti cesarja Fardinanda, ki se je 2. dec. 1848 zaradi nemirov v Avstriji in Ogrski odpovedal kroni na korist nadvojvode Franca Jožefa, našega cesarja. (Sliki kažeta cesarja Ferdinanda par let pred smrtjo in v dobi nastopa vlade.)

In Velko je ostal.

Prvi častnik je kmalu spoznal Velkovo pridnost, njega pokornost in srčno priprostost.

Nekega dne ga je glasno pohvalil pred oddelkom, ker je dobro zvršil neko povelje.

»Dobro, Velko! . . . Drzen dečak si! . . . Vsem želim, da bi postali taki vojaki, kot si ti . . .«

Velku se je zdelo, da se je vrnil v nebesa. Od tega časa je bil pripravljen umreti na vsako povelje predstojnika. Oživel je in pričel tovariše izpraševati, bo li kmalu vojska s Turki. Dannadan je bil bojevitejši.

»Velko . . . ali boš v boju res pobil mnogo Turkov?« so ga poredno izpraševali tovariši.

»Matere bodo plakale za njimi . . .«

»In kako jih potolčeš? . . . Saj še nisi bil v boju.«

»Kaj . . . jaz?« je vprašal razdraženi Velko, stopil na stran, trdo prijel za puško

— zamahnil in predrl zrak z bodalom.

Vsi so se umaknili, kajti razdraženi Velko bi res lahko koga zabodel z bodalom, ki se je lesketalo na solncu, kar ga nekdo potrka po rami.

Obrne se. Pred njim stoji njegov častnik ter ga gleda pol s smehljanjem, pol z resnobo.

Velko se vzravna in onemi od srama.

»Rad bi te videl tudi pred pravim sovražnikom tako smelega . . .« pravi predstojnik.

»Na ukaz, vaše blagorodje . . .«

* * *

Bilo je leta 1885. Druzega novembra je stal polk na Gladnem polju v vrstah. Kmalu je prišel polkovnik na konju in naznanil, da je Milan, kralj srbski, Bolgariji napovedal krivično vojsko in da zvečer polk odrine v boj, da čuva meje domovine.

* * *

Odkraja je Velka obšlo nehotе čuvstvo zadoščenja zaradi vojne s Srbijo (splošno veselje se je lotilo tudi njega), potem pa mu je glava postala čudno zmešana. Dveh stvari ni mogel umeti: prvič, zakaj ne gre Srbija v boj proti Turkom, ki so zlobni in niso kristijani, potem pa, je li kaj groznega vožnja po morju, ako hoče človek priti v Srbijo?

A ni imel časa, da bi bil to pozvedel; vsi so imeli dela čez glavo, tekali so semtertja in pospravljali stvari, ker je bilo treba na vlak.

Kolodvor je poln ljudi . . . Matere so jokale poslavljajo od vojakov . . . Dekleta jim z cvetjem krasi čepice . . . druge smrekove vejice vtikajo v puškine cevi . . . Samo od njega se ne poslovi nikdo . . . nikdo ne žaluje, da gre v vojno . . .

Koprnenje ga je premagalo, a ni časa: potisnili so jih v oddelke, godba je pričela svirati, množica se je poslovila in zaklicala »urà! . . .« in vlak se je pričel premikati.

* * *

Že dva dni trepeče ravno polje okrog Sredca od topovskega grmenja, ki išče odmeva v visokem, v temelju tresočem se Vitošu . . . Gora jezno svoje čelo ovija v goste oblake . . .

Prestrašen je tudi stari Sredec, bolgarska prestolnica . . . po cestah zmešnjava in gneča . . . po ulicah žalost . . . srca pa težka . . .

Povsod vihrajo bele zastave z rdečimi križi, mesto se je izpremenilo v bolnico; neprestano prihajajo vozovi z ranjenci . . . in z bojišča prihajajo čedalje žalostnejša poro-

Spominska slika na rojstvo avstrijske ustave: Cesar Ferdinand in cesarica Marija Ana se vozita po Dunaju med viharnimi ovacijami ljudstva.

čila... grmenje topov se vedno bliža, je vedno strašnejše, zrak se trese, stekla šklepetajo v oknih.

Za Sredcem proti Slivnici je cesta vsa črna vojaštva; prihajajo: iz srede rodopskih močvirjev, z bregov Črnega in Belega morja, od Dunava prihajajo junaki. Iz noči so napravili dneve, spali so med hojo, niti grižljeja niso imeli v ustih, a se počutijo dobro...

Čuješ li?... celo pojo v odgovor na grmenje topov, dasi so do ustnic obrizgani z blatom, samo njih puške se svetijo in veselje jim vlada v srcu. Vedo, da gleda nanje Bolgarija in jim govori, česa pričakuje od njih, vedo, da Bolgarija moli zanje.

Dokler sega oko proti zahodu, je cesta pokrita s peštvom z nasajenimi bajoneti... železna kolesa škripljejo... vlečejo težke topove in vozove z municijo... kadar se izognejo, obrizgajo utrujeno konjenico z blatom!... A kakā čudna konjenica!... Po trije na enem konju, kot vojaki, kot so šli v boj na Šipko pomagat črnovojnikom.

Zdaj je pri Slivnici druga Šipka, en vojak, ena krogla več lahko reši domovino... Naši junaki to vedo, zato jim je Bog dal železne sile in nevidna krila...

* * *

Grozna bitka že eno uro divja na celi črti za Slivnico. Že tri dni neprestano grme topovi, milijoni krogel žvižgajo. Gosta, višnjevkasta megla visi nad bojiščem ter se noče izgubiti.

Stisnjene množice sovražnih voz prodirajo od vseh strani in se povsod umikajo. Predvčerajšnjim jih je bilo trikrat toliko kot nas, včeraj še enkrat toliko, danes so moči enake.

Boj vre na levem krilu, v sredi in na desnem krilu, v katerem se je nahajal naš Velko. Bije se za deset družih, dela čudeže.

Hribec, s katerega streljajo Bolgari, je bil včeraj srbski. Po večkratnem naskoku so naši vojaki Srbe pregnali s te postojanke — sovražnik se je umaknil na nasprotne višine, kjer se je čez noč utrdil... Srbov samih ni videti... tapatam se pokažejo iz dima vrhovi črnih čepic, takoj pa vse izgine zopet.

K 50 letnici naše zmage pri Kustoci: Povratek naših čet po sklepu miru.

Ure potekajo, boj traja neprestano. Grozni ogenj srbskih utrdb je vsak hip hujši.

Naša kompanija štedi patrone in ne strelja zama, čaka povelja: »Naprej!«, da na strele odgovori z bajoneti... Medtem naši fantje poslušajo žvižganje krogel, ali votlo udarjanje tistih, ki zadevajo ob tla... in kadar naše topništvo prične grmeti, slede z očmi granatam in kličejo »Ura!«, ako strel zadene.

Samo Velko ne preneha streljati... samo on venomer odgovarja sovražniku, zato padajo krogle največ okrog njega. Najbolj ga je jezilo, da od včeraj zjutraj ni imel grižljeja v ustih... zaradi neprestanega streljanja kruh ni mogel priti v okope. Velkova čreva so se skrčila kot obročki kače. Klel je skozi zobe in streljal neprestano...

Toda — glad osvaja mesta.

Velko vstane, se vzravna ter prične po tornistrih tovarišev iskati, če bi našel grižljev

kruha... Slišal ni niti žvižganja krogel, ki so vedno gosteje padale krog njega.

»Lezi na tla, Umalejtan!« so vpili vsi, prestrašeni zaradi brezbrzičnosti Velkove.

A Velko molči, se vzravna, se zopet skloni in preiskuje vse žepe... slednjič najde kos plesnjivega prepečenca, in vzravnan ga vgrizne, Srbom nakljubo... Krogla mu zažvižga tik ust in daleč odnese prepečenec...

To je bila velika napaka Srbov; Velka je to raztogotilo... Da jih za to kaznuje, dvigne roke in začne kričati na vso moč: »Ura!... ura!... ura!...«

Stotine krogel je žvižgalo krog besnega Velka... A on se ne zgane... »Nedolžnega čuva angel« — pravi pregovor... Tovariši so mislili, da je Velko znorel, a niso se mu mogli ustavljati, na tleh ležeči so klicali na Velkovo povelje: »Ura!«

Vodja kompanije je z veseljem opazoval neustrašenost Velkovo; a ta prizor se je vsak hip lahko izpremenil v žalogro, in Velko je bil zbran vojak...

»Velko!... na tla!...« je ukazal častnik.

Toda, kod da je oglušil, je Velko neprestano dvigal roke proti Srbom in kričal: »Ura!... ura!... ura!...«

In na tleh ležeči tovariši so ponavljali njegov: »Ura!... ura!... ura!...«

Čudno!... Besnost poguma je nalezljiva. Velkov klic je vsem razpalil srca... nekateri so se dvignili, da posnemajo Velka... zdaj je bil on pravi načelnik.

Predstojnik kompanije je nagubančil čelo in zaklical ukazujoč: »Umalejtan, jaz ti ukažem... Na tla!... Vsi na tla!... Ne maram nepotrebnih žrtev!«

»Blagorodje!...« prvokrat je zinil Velko — »beže... Ura!«

Predstojnik se dvigne in pogleda z daljnogledom na srbske postojanke.

In res... Srbi so bežali... Iz klica »ura« so sklepali, da Bolgari mislijo naskočiti.

Dvajset minut pozneje so bolgarski vojaki zavzeli visoke srbske postojanke brez strela.

* * *

Velko je ležal tri meseca v bolnici zaradi rane na levi roki, ki jo je bil dobil pri Caribrodu; leva roka je bila odslej za delo nezmožna. A prejkoslej je delal na polju in

Prizor iz bitke pri Kustoci dne 24. junija 1866.

ostal stari Velko Umalejtan. Tovariši so ga v šali imenovali »podporočnika«, dasi niso mogli pozabiti, da je on bil tisti, ki je osvojil eno utrdbo pri Slivnici. Tudi on tega ni pozabil, o vsaki priliki je pripovedoval svoje vojne spomine.

Ako je za vojaka vojašnica šola, potem je vojna visoka šola. In res, Velko je spoznal in razumel marsikaj. Samo ene stvari ta priprosti kmet ni mogel razumeti: zakaj smo se bili s Srbi?

Mi modri politiki imamo takoj točen odgovor na tako naivno vprašanje...

A zdi se mi, da je pri nas i pri naših sosedih na stotisoče priprostih kmetov, kot je Velko, ki še do današnjega dne ne morejo umeti, za koga je bila ta vojna potrebna in neizogibljiva, ko oni potrebujejo samo solnca in dežja o pravem času...

Priproščine!

Kralj. zemalj. hrvatsko kazalište v Zagrebu.

(Dopis iz Zagreba.)

Sezono 1915—16 so otvorili 20. avgusta 1915. Zavodu je načeloval, intendant, Vladimir Treščec pl. Branjski, veliki župan zagrebski. V 7 letih intendantovanja si je pridobil veliko prakso v gledaliških poslih in nevenljivih zaslug za najodličnejše gledališče na slovanskem jugu. Dne 30. junija končana sezona je sijajno dokazala, da je prav dobro mogoče igrati tudi med vojno.

Ravnatelj drame je Josip Bah in ravnatelj opere Srečko Albin, čegar opera »Maričon« in opereta »Baron Trenk« sta naši publikli še v živem spominu. Kot scenograf je deloval moderni hrv. slikar Tomislav Krizman. Režijo drame so vodili režiserji ravnatelj J. Bah, Hinko Nučić in Emil Nadvornik, režijo opere Ivo pl. Raić in Gjuro Prejac, režijo operete Prejac in Arnošt Grund.

Muzikalno vodstvo je bilo v rokah Friderika Rukavine, I. kapelnika opere. Kot drugi kapelnik je deloval Milan Sachs. Opereto je dirigiral mladi hrv. skladatelj Krešimir Baranović, a kot zborovodja se je spretno vpeljal najmlajši hrvaški skladatelj Svetislav Stančić. Na zavodu je delovalo 220 gažistov: operni in operetni režiserji in solisti, kapelniki, zbor, orkester (46 mož), krojačic (10 o-

Tirolsko bojišče: Mesto Roncesano v Suganski dolini in Cima dodici na tirolski meji.

seb), tehniško osebje itd. Predstav je bilo v sezoni 337.

Drama je imela 159 predstav za 47 raznih dramskih del. Od teh je bilo 22 novitet.

Izvirne hrv. drame so bilo: Prejac: »Čuvaj se senjske ruke!« (dramatizacija), Begović: »Laka služba«, Nehajev: »Spasitelj«, Galović: »Pred smrt«, Zagorka: »Grička vještica« (dramatizacija).

Zadnja drama je bila uprizorjenja prvič šele 19. junija, a s tako velikim uspehom, da se je mogla igrati doslej že petkrat izven abonementa v popolnoma razprodanem gledališču. Kaj sličnega ni doživela doslej še nobena hrv. drama! Popularna hrv. pisateljica Zagorka, avtorica »Gričke vještica« in cele vrste dram. del, ki so se na hrv. odru z uspehom uprizorila, je tudi Slovenecem znana novelistka. Oprema »Gričke vještica« je veljala nad 5000 K.

Iz ruske literature se je uprizoril Čehovljevi »Trešnjik«, iz poljske pa Rittnerjev »Glupi Jakub« in Riedlov »Za navijek«.

Dramski ensemble je štel 12 damskih

in 18 moških solistov.

Opera je imela 105 predstav z 19 raznimi deli. Od teh je bilo 7 novitet.

Izvirni hrv. novi operi: Širolov »Stanac«, Bersov »Komedijaš«, češka: K. Weissov »Poljski žid«, nemške: R. Straussov »Kavalir s ružom«, D. Albertov »Odlazak«, Blechov »Pod pečatom« in Humperdinckova »Kraljevska djeca«.

Od repertoarnih oper so se ponovile in deloma na novo naštudirale: izvirni hrv. operi Zajc »Zrinjski«, Zajc »Boissyska vještica«, češka »Smetanova »Prodana nevjesta«, francoski: Offenbachove »Hofmanove priče«, Massenetov »Werter«, laške Oreficev »Chopin«, Verdijev »Trovator«, Puccinijev »Tosca«, »Boheme« in »Madame Butterfly«, ter nemške D. Albertova »Dolina« in R. Straussova »Saloma«.

V operi je bila najsvetlejša in najponosnejša točka Straussov »Kavalir s ružom«. Vodstvo gledališča se ni strašilo ogromnega troška, ki ga je zahtevala uprizoritev te velike moderne in komplicirane opere. Samo kostumi in dekoracije so veljali nad 28.000 kron. Izdatno pomnoženi orkester, orkester za kulisami in drugi izredni troški, ki so v temi zvezi s tako veliko prireditvijo, vse to ni strašilo vodstva, ki si je nadelo veliko in plemenito nalogo pokazati svetu kaj zmore naš ugledni bratski kulturni zavod.

Opereta je imela 65 prestav ter 9 raznih del. Od teh sta bili 2 noviteti: Gilbert »Kraljica kina« in Kalman »Kneginja čardaša«.

Operni in operetni ensemble je štel 9 damskih in 14 moških solistov. Razen predstav je vodstvo gledališča priredilo še 5 velikih simfoničnih koncertov v gledališču. V celi sezoni se je torej uprizorilo 75 raznih del, med temi 26 slovanskih.

Repertoire je bil spretno izbran ki je vobče zadovoljil vse sloje. Da ni ugajal prav vsak komad, je naravno, ter da so imeli kritiki vedno iznova svoje graje, nasvete in opazke na razpolago, tega seveda ne manjka niti v Zagrebu. K sreči so v Zagrebu kritike brez najmanjšega vpliva na občinstvo in vodstvo. Da je povzročila vojna glede osebja in repertoarja mnogo resnih težkoč, tega teoretiki, daleč od svakršne prakse, nikjer in nikakor nočejo upoštevati.

Dohodek predstav in abonementa je

Italijanska trdnjava na planoti za mestom Asiagom, ki so jo uničili naši topovi.

znašal okoli 400.000 kron. Subvencije je uživalo gledališče 232.000 kron in sicer:

Vsakoletni dar cesarja Franca Jožefa I.	40.000 K
Deželna subvencija	142.000 K
Subvencija mesta Zagreba	50.000 K

Gažni etat za sezono 1915/16 je iznašal nad 500.000 K. Vodstvo gledališča je vršilo v polni meri tudi svojo patrijotično dolžnost. Priredilo je tekom sezone več predstav v korist istrskim beguncev, invalidom, vojaškim sirotam, za Zittin dom itd.

Sezona je končala brez obilnatih gostovanj koncem vsake sezone. Samo v operi je nastopila kot edini gost poljska operna pevka Debička, članica »Volksopere« na Dunaju ter dosegla krasnih uspehov. Sezona se je zaključila z dobrodelno predstavo »Za kralja i dom«.

Da se ohrani ves gledališki orkester in da se ne razide, kakor je bilo preje v navadi, je sklenilo vodstvo prireditelj večerne koncerte na vrtu »Odeona« Lep oder za 60 godcev in prostrani vrt, krasno električno razsvetljen, daje prijetno in okusno sliko in užitek vsakemu posetniku koncerta.

Zagreb ima torej danes prav take javne umetniške koncerte, kakršne je prirejala Slovenska filharmonija v dobi kapelnika V. Talicha v Ljubljani. Seveda smo delali Slovenci takrat za svoje izborne koncerte manje reklame.

V drami delujeta Slovenca Ignacij Borštnik in Hinko Nučič. Borštnik, steber hrv. drame, deluje na zagrebškem odru že celih 22 let, znan širom slovenske domovine kot največji slov. dramski umetnik, ponos in dika male ali krepke čete slov. igralcev, A Borštnikov zvesti drug in pobratim sledi Nučič mu korak za korakom. Po štirih letih svojega delovanja v Zagrebu Nučič lahko mirno reče, da je deloval uspešno; občinstvo mu izraža svoje simpatije in priznanje. Skratka, Nučič je zadovoljen s seboj in publika ž njim. — V operi deluje že 19 let slovenska umetnica Irma Polakova, glavni steber hrv. operete, ljubljenska publike vseh slojev. Irma Polakova, naš »slavček«, stoji danes kot operna in operetna pevka na višku svoje umetnosti. — V operi razvijajo svojo mlado umetnost štirje slovenski operni pevci s krasnimi glasovi in upajmo veliko bodočnostjo. Prvi od njih je

Bojišče med Adižo in Brento: Boji se vrše od Arsiera in Asiaga severno do Suganske doline.

basist Jože Križaj, pevec in igralec po milosti božji. Naraven je brez afekcije, poln humorja in blagodnečega polnega glasu. Drugi je Ivan Levar vrlo simpatičen lirčni bariton, ki je sedaj že dve leti član hrv. opere. S svojo kreacijo »Matiasa« u »Poljskem židu« je zbudil splošno zanimanje in priznanje. Tretji od slov. kvarteta je Rudolf Bukšek, baritonist. Njegov zdravi in lepi glas obeta še mnogo, vrlo mnogo. V dveh letih svojega delovanja na hrv. odru si je znal pridobiti simpatije hrv. občinstva. Tenor Rijavec je prišel v Zagreb skromno, skoro boječe. Nastopil je prvič v »Dvorskem pjevaču« v »Kavaliru s ružom«, skoraj skrivaj, brez reklame na lepaku, da se privadi hoditi po odru, da izgubi tremo, takozvani

»Lampenfieber«. Nihče v Zagrebu ni govoril o njem, ni slutil da je ta »Dvorski pjevač« prvič stal kostumiran pred rampo. Drhteč se je približal maršalki, nespretno se je naklonil, a ko je začel peti, je nastala naenkrat nenavadna tišina. In ko je skončal svojo malo lepo pesem, je zagrnel aplavz, in Rijavec je zmagal. Tako se je Rijavec vpeljal s svojim lirčnim tenorjem. Seveda, igrati se bo šele učil. Prejšnjemu izvrstnemu slov. tercetu se je pridružil torej nov tovariš in sedanji kvartet je živa priča agilnosti in sposobnosti slovenskega naroda.

Na bratskem hrvaškem odru deluje torej sedmero slov. umetnikov. A doma? Tužna nam majka: V Osijeku imajo ves čas, tudi med vojno, stalno gledališče; letos je igralo do 15. maja. V Varaždinu so osnovali lansko leto stalno gledališče, ki je igralo do konca maja t. l. V Karlovcu so tudi imeli stalno gledališče. A Ljubljana, metropola Slovenstva, — mora molčati in nemo gledati, kako se vse narodnosti trudijo kot mravlje, da se ne zanemari v tej težkih časih najbolj popularna vseh umetnosti. Naš, še nedavno dični in cvetoči Talijin hram je brez drame in opere, a na odru kraljuje mrtvi kinematograf...

Naši merodajni krogi so smatrali gledališče vedno le za nepotrebno zabavišče; zato so ga tako hladno dali uničiti. Niso zanj čutili, živeli, ker ga niso ljubili. Šele takrat, ko postane celemu slov. narodu gledališče — njegovo dete — ko bodo vsi Slovenci čutili zanje, ljubili ga, hrepenili za njim in vedno o njem s poštovanjem govorili, — šele takrat zasine Slovenski Taliji zlata doba.

Hrvatje in Slovenci na krovu bojne ladje.

Zádejte listkom v administraci
v Praze III., Mostecká 7 **MALE HUMORY.**
levné - populární - veselé

Z avstrijske bojne ladje. Zgoraj: Mornarji na krovu med počitkom; ladjina mačka; notranjost strojnice; spodaj: Zjutraj na krovu, straža ob dimnikih.

Odločilni dnevi vojne.

Bajé živimo v odločilnih dneh vojne. Antanta se je končno zedinila ter je začela z ofenzivnimi naskoki na vseh frontah. Ruske armade pod poveljstvom Šerbatjeva, Saharova in Lešickega ter pod nadpoveljstvom Brusilova napadajo na fronti dolgi kakih 400 km z veliko silo in vztrajnostjo. V Voliniji se je morala armada Lisingenova umakniti zahodno Lucka za Dolnjo Lipo, v Galiciji se je umaknila armada Bothmerjeva proti Zlati Lipi in iz Bukovine se je umaknila Pflanzlerja Baltinova armada za Delatyn in do Karpatov. Mesti Delatyn in Brody sta evakuirani. Vse kaže, da je ruski cilj zopet naš Lvov. Boji se vrše že za Prislopski prelaz v Karpatih, koder se pride v Borzo na Ogrskem, pri Žabju, Jablanici in Tatarovu so se naše jugovzhodnje gališke čete umaknile; nadmočne ruske sile, ki imajo poleg ogromne težke artiljerije tudi veliko konjeništvu, se počasi bližajo Brodemu ter so blizu Torčina. Uspeha ruske ofenzive torej ni tajiti.

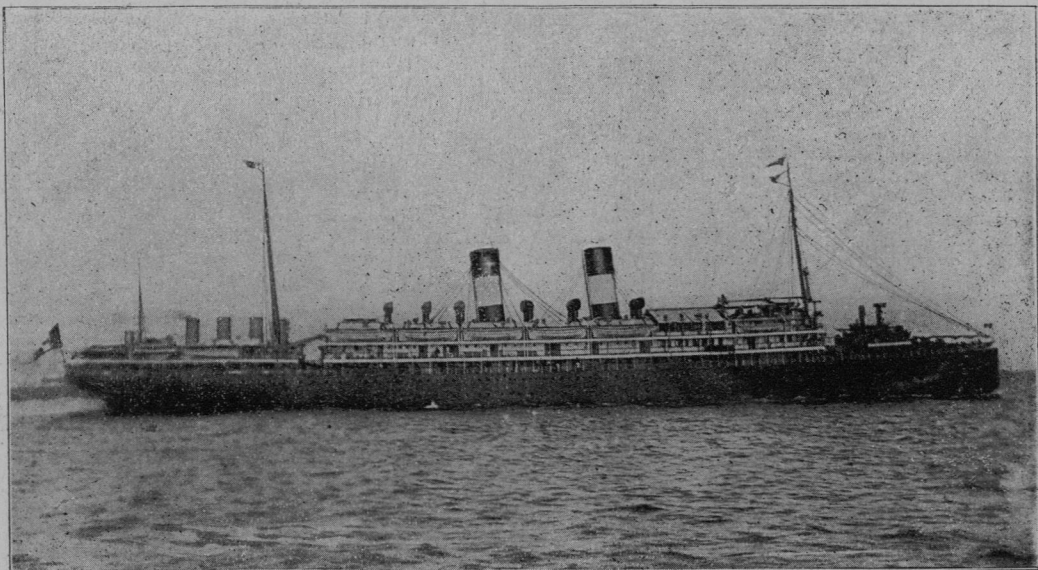
Toda ta uspeh so si kupili Rusi s strašnimi žrtvami. Po verjetnih vesteh se cenijo ruski mrtvi, ranjeni in ujetniki v bukovinskih bojih na 85.000, ves ruski napad pa je zadal carski armadi kakega pol milijona izgub, med temi kakih 200.000 mrtvih. A tudi orožja so Rusi izgubili ogromno, obrabili svoje topove in potrošili svojo municijo. Danes že pešajo.

Zato pa smemo verjeti ogrskemu ministrskemu predsedniku, grofu Tiszi, ki je te dni dejal: »Od Rige navzdol ob nemški

fronti je položaj bistveno neizpremenjen; le v Voliniji, Galiciji in Bukovini so Rusi pridobili terena. Toda zanašamo se, da je bil ta uspeh le epizoden, kratkotrajen. Naš položaj se očitno boljša».

Tudi na laškem bojišču — na Soči in ob Tirolski — se naše čete povsod uspešno branijo laških navalov. Kakor že vemo, smo Asiago zopet opustili in iz strategičnih ozirnov skrčili svojo fronto. Toda večina uspehov naše hitre in zmagovite ofenzive je ostala v naših rokah. Boji se vrše v Ortlerje-

vem ozemlju, ob Rivi, ob prelazu Borcola in v Astaški in Suganski dolini; na koroški fronti sta odseka Bela in Rablj pod ognjem sovražnih topov, tudi Malborjet, Pontebo in Trbiž obstreljujejo Lahi, ob Soči so laški naskoki skoro neprestano ljuti in silni. Toda Lahi niso doslej še nikjer dosegli omenljivega uspeha. Kakor med Brento in Adižo so odbili naši vojaki ob Soči povsod laške naskoke z groznimi izgubami za sovražnike. Naši Janezi in naši domobranci se bore tudi v Tirolih, visoko v gorah, kjer je še danes

Laška križarka "Principe Umberto", nedavno torpedirana in potopljena v ožini Otranto naše podmornice.

Iz bojev ob reki Sommi: Spopad francoskih in nemških čet zaradi železniškega tira.

mraz in celo sneg.

Angleška in francoska ofenziva proti nemški armadi na francoskih tleh je prinesla zaveznikom jedva 5 km. globoko ozemlje. Potem se je prodiranje ustavilo. Le neznatne točke so padle še v francosko območje. Gotovo je, da so borbe ob Sommi okoli mesta Peronne grozovite in sila krvave. Kanonada je uprav peklena. Priznati se mora, da so francoske čete hrabrejše in podjetnejše, zato pa tudi uspešnejše kot angleške. Angleži še vedno sebično štedijo svoj človeški material ter puste zase krvaveti Francoze. Boj za Verdun traja z nezmanjšano silo dalje, in tudi tu Nemci polagoma napredujejo.

Tudi na Balkanu se pripravlja ofenziva generala Sarraila iz Soluna. Bajse so bili že boji z Bolgarji in Nemci ob Vardarju. Gotovo je, da se začne — morda še v tem mesecu — ofenziva zaveznikov tudi proti Makedoniji.

Vobče moramo reči, da je zdaj svetovna vojna na svojem vrhuncu. Živimo v odločilnih dneh, ki nam morda že v par mesecih prinese mir, ki si ga želi ves svet. A mogoče je, da se ofenzive že v kratkem ustavijo. Potem se zavleče vojna brez dvoma še preko zime na spomlad.

Špijonova usoda.

Roman.

(Nadaljevanje)

Ne zamerite. Moja dolžnost je, da se ravnam točno po predpisih. Postopati ne smem drugače, pa če bi bil tudi tuintam nadležen. Sicer pa mi opis zadostuje. Tu je zapestnica.

Grof je odšel v sosednjo sobo.

— Prosim še samo, je pričel znova svetnik, podpišite prejemni list.

Položil je na mizo list potiskanega popirja in grofica se je nanj naglo podpisala.

Koren se je poslovil.

Na stopnicah ga je naenkrat poklicala služkinja.

— Grofica prosi, če bi se za trenotek vrnil.

Svetnik je šel v sobo, kjer se je mudil prej.

Grofica di Camponegro je sedela za mizo in držala v roki zapestnico.

— Gospod, je dejala in glas se ji je nekoliko tresel, zapestnica ni moja lastnina. Dam vam jo nazaj, da jo izročite pravi lastnici.

Grofica je ves čas povešala oči.

Policijski svetnik ni vedel takoj, kaj bi odgovoril.

Kaj se je zgodilo?

Ozrl se je okoli sebe, toda opazil ni ničesar nenavadnega.

Nato se je obrnil h grofici in izpregovoril prijazno:

— Oprostite mi, pred par minutami sta vi in vaš soprog pripoznala, da je zapestnica vaša. Ravnotako ste izjavili tudi baronu Fonu.

Grofica se je razburila. Vstala je, skrčila prste v pesti in njene velike oči so se zasvetile.

— Mislim, da zadostuje, če vam rečem, da zapestnica ni moja. Ali si naj prilastim tujo stvar? Motila sem se. Zapestnica je zelo podobna moji, toda moja ni.

Svetnik je odšel brez besede.

Globoko zamišljen je stopal proti svoji pisarni. Izpraševal je v mislih: Kaj je napotilo grofico, da se je lagala in naenkrat trdila, da ni zapestnica njena. Prej pa jo je nosila ponoči in podnevi.

Tistih par minut, ko je bila sama v

sobi, se je nenadoma odločila za neresnično trditev. Kaj se je zgodilo v njeni duši? Bila je blede, prepadena in nalahko se je tresla.

Koren je v svoji pisarni zopet ogledoval zapestnico. Ko je odprl privesek, je opazil, da manjka na sliki mala šipa.

Zamišljen je strmел preko aktov in zagledal naenkrat med njimi malo šipo.

Saprament, da je to pozabil! Gotovo ni dejal šipe na sličico v naglici, ko je govoril z drjem Martiničem.

Zdaj je bilo vse jasno.

Grofica je takoj pogledala sličico, in ko je videla, da manjka šipa, je ukazala poklicati Korena nazaj. Spoznala je, da so opazili drugi njeno skrivnost in zaslutila je nevarnost, ki ji je pretila. Izbrala je tudi tako jedino rešilno pot: Tajila je, da bi bila zapestnica njena...

Stvar je bila težavna. Kako ji naj zdaj dokaže policija, da je zapestnica njena? Kako naj dalje dokaže, da jo je ona izgubila? Prvi hip je mislila tudi baronica

je bilo izdelanih leta 1900 šest takih zapestnic. Dve je poslala tovarna zlatarju Bianchiju v Turin.

Dr. Martinič se je peljal v Turin.

Zlatar Bianchi je imel k sreči knjige dobro urejene. Po dolgem iskanju je našel, kar je želel dr. Martinič vedeti.

V knjigi je bilo zapisano: Kupec: Nadporočnik Giorgio di Castellmari. Zraven je bila opazka: Eno zapestnico je oddati zvečer gospodični Mari Cincinati, cirkus.

Nato se je vrnil dr. Martinič na Dunaj. S postaje se je peljal naravnost v urad.

Policijski svetnik ga je sprejel takoj. Rekel je:

— Hvala Bogu, da ste prišli. Radi zapestnice smo imeli že sitnosti. Neka dama je prišla že dvakrat po zapestnico, češ da je njena. Odpravljali so jo z vsemi mogočimi izgovori. Danes je izjavila, da se pojde jutri pritožiti k predsedniku, če ne dobi zapestnice.

Dr. Martinič je sporočil, kaj je na svo-

Walterja Leneka načrt spomenika na svetovno vojno 1914—1916 in na čast junakom avstro-ogrskih in nemških armad. Spomenik naj bi se postavil na Kahlenberg pri Dunaju.

Sternbergova, da drži v roki svojo zapestnico. Enako se more motiti tudi grofica. Če je tako, potem pa policija zopet ne hodi po pravi poti in ne doseže cilja.

Meta je prejela zapestnico in sličico iz Turina. Poslal ji je oboje brat. Torej ob času, ko se je vršila tista strastna in divja ljubezenska zgodba. Ali je grofici zapestnica iz ravno istega časa?

Da bi se izognil zmotam, je naročil Martiniču, naj potrebno poizve. Dognali so, da zapestnica ni stara, temveč iz novejšee dobe. Izdelana pa je po vzorcu sličnih beneških starin.

Ta zapestnica je postala zdaj v celi zadevi najvažnejša. Zato se je peljal z njo dr. Martinič v Bologno, kjer je bila izdelana.

V Bologni je prosil tamošnjo policijo, naj mu pomaga. Tako ga je peljal tamošnji policijski uradnik k ravnatelju tovarne in ga predstavil. Kraj, kjer je bila zapestnica izdelana, in tovarna sta bila utisnjena v notranjo stran zapestnice.

Ravnatelj je potrdil, da je zapestnica izdelana v njegovi tovarni. Dognal je, da

jem potovanju opravil.

— Zdaj smo torej spet pri Mari Cincinati. Castellmari je daroval zapestnico lepi artistinji. Kako je prišla do zapestnice grofica di Camponegro, to je treba pa dognati.

* * *

Drugo dopoldne je obiskal policijskega svetnika baron Fon.

— Kaj poveste novega? je vprašal prijazno Koren.

— Včeraj sem obiskal grofico v njeni loži v gledišču. Bila je jako dobro razpoložena, pritoževala pa se je nad pedantstvom policije. Nato mi je veselo pripovedovala, da se je našla zapestnica v hotelu.

— Ali res? je vprašal nenadno Koren.

— Potrpite malo, prosim. Šel sem takoj v hotel. Vprašal sem povsod, toda živa duša ni vedela ničesar o najdeni zapestnici. Niti tega ni nihče vedel, da je izgubljena neka zapestnica. Grofica si je torej celo zgodbo izmislila.

— Zato mora imeti pač povod, ali ne? je pripomnil svetnik. Če gre za nevažno in navadno stvar, ne poiskuje vendar nihče varati.

Vstopil je detektiv in javil, da prosijo v najdenišnici, naj pride gospod svetnik nemudoma dol.

— Vidite to je drugi poiskus, je rekel Koren in vstal. Sicer pa pojdite z mano! Priti pa ne smeva obenem.

Mlado damo, ki je čakala, je sprejel policijski svetnik zelo neprijazno. Bila je visoka, elegantna, vitka, imela je temne oči in bogate rdečeplave lase.

Svetnik jo je ostro motril, toda zdelo se je, da ona tega ne opaža.

— Ne razumem, kaj naj to pomeni, je vzkliknila jezno. Zdaj ste že tretjič tukaj. Ali bom že dobila enkrat svojo zapestnico, ali ne.

— Takoj, milostiva gospa. Založena je bila v skladišču in danes zjutraj smo jo našli. Po vašem opisu bo prava.

Policijski svetnik je dal neznani dami zapestnico.

— Da, prava je!

Hotela jo je prijeti, toda Koren je umaknil roko.

— Pardon. Če je ta zapestnica vaša last, potem jo morate tudi natančno poznati. Ali mi morate navesti kaj značilnega?

— Gotovo. V zapestnici je slika mladega laškega častnika.

— To zadostuje je rekel policijski svetnik. Vidim, da je zapestnica res vaša. Gospod Komáj, uredite, kar je treba, in izročite potem gospe zapestnico.

Stemi besedami je izročil Koren zapestnico uradniku, se poklonil dami in odšel. Na hodniku je mignil detektivu.

— Sledite gospe, ki pride zdaj ven, in doženite, kdo je.

— Seveda, je odvrnil Koren. Saj to je tisto! Toda ne, ne! Kako naj bi bil ta voz v zvezi z umorom...

Svetnik je naglo vstal in hodil gor in dol po sobi. Dr. Martinič je gledal začudeno za njim. Kaj je neki prišlo v šefa, odkar je slišal številko avtomobila?

Koren se je vstavil pred Martiničem in dejal:

— Ah, kaj! Nemara se motim. Prosim, ljubi doktor, potrudite se sami v pi-

— Gospod svetnik, premislite... človek ne more verjeti... Toda tu, pogledajte!

— Vaše razburjenje mi pove dovolj. Torej stvari se vjemajo. Lepo! Lastnik rumenega avtomobila, ki ga naši agenti s tako vnemo iščejo in v katerem se vozijo po sprehodih morilke, se piše Anton vitez pl. Soofeld in je naš policijski predsednik, gospod doktor.

Svetnik se je smejal in sedel.

Dr. Martinič je stal še vedno sredi

Naše čete korakajo skozi turško mesto kot zavezniki Turkov proti Angležem v Mali Aziji.

sobe in razočaran objemal debelo knjigo.

— Zbudite se, doktor, in sedite sem! Lepa zgodba ali ne? Policija, kaj ne, zasleduje avtomobil svojega predsednika. imenitna policija! Tako je življenje! Bolj je iznadljivo nego najbujnejša domišljija.

— Toda gospod svetnik, ne razumem —

(Dalje prihodnjič).

Razne vesti.

Dr. Battisti. »Risveglio Austriaco« poroča, da so dr. Battistija in dr. Fizlija, vjeli tirolski deželni strelci pri zajurišanju hriba Corno v Vallarsi. Dr. Battisti je bil poveljnik stotnije, dr. Filzi je nosil uniformo poročnika. Oba izdajalca sta se udala brez odpora. Dr. Battistija je vojaška sodnija obsodila na smrt in krvnik Lang ga je obesil. Battisti ni bil le eden glavnih propagatorjev proti Avstriji, ampak tudi jako dober poznavalec krajev in ozemlja v Trentinu. Iredentist dr. Battisti je pobegnil v Italijo že meseca avgusta iz Tridenta, kjer je zapustil veliko dolgov. V državnem zboru je zastopal dr. Battisti tridentinski mestni volilni okraj. V Tridentu je izdajal časopis »Il Popolo«. Battisti je bil tudi občinski svetnik v Tridentu. Radi političnih prestopkov je bil že dvakrat predkaznovan. »Tiroler Stimmen« poročajo, da so peljali Battistija vklenjenega na vozu skozi ulice v Tridentu, ga je spoznalo mnogo ljudi, ki so ga ogorčeni opsovali.

Na globo od 52.000 mark je bil v Be-

Pogled na grško-tesalsko mesto Larisso, kjer hoče živeti grški kralj za časa bodočih volitev.

Sedemnajsto poglavje.

Pol ure pozneje se je vrnil detektiv in povedal, da je sledil dami do Jakopovega trga. Tam je sedla v avtomobil in se odpeljala.

— Kateri avto je bil to? je vprašal svetnik.

— Bil je rumen in številka njegova je A 712. Sofer se piše Gustav Hochstöger, je odgovoril detektiv.

Policijski svetnik je skočil pokonci.

— Gustav Hochstöger? je vprašal dr. Martinič. Znan mi je že dolgo. Ali se ni pisal tako neki nekdanji naš agent?

sarno komisarja Strelča in ugotovite, čegav je avtomobil A 712. Potem se takoj zopet vrnite!

Komisar je odšel, svetnik pa je naročil agentu:

— Vprašajte po telefonu, če je gospod predsednik v pisarni.

Koren je pričel zopet šetati po sobi.

— Zdaj leži vnovič vse križem na kupu. Mislil sem že, da je stvar... Toda ne! Ni mogoče! Menda ima sam vrag svoje kremplje vmes!

Dr. Martinič se je vrnil brez sape. Pod pazduho je prinesel debelo knjigo.

rolinu obsojen trgovec s starim železom in kovinskimi odpadki. Natan Goldschmid in sicer zaradi prekoračenja najvišjih cen. Mož je pred 25 leti privandral v Berlin in je zdaj večkratni milijonar. Prometa je imel pri kupčiji s starim železom in z železnimi odpadki do tri milijone na leto in napravil je povprečno 60 do 80.000 mark na leto čiste-ga dobička. Prekoračenje najvišjih cen mu je bilo dokazano v 23 slučajih.

Nov angleški top. Pred kratkim so javili angleški listi, da rabijo na angleški fronti za pripravljane ofenzive nov težak top. Zdaj prijavljajo angleški listi po uradnih podatkih angleškega tiskovnega urada sliko tega topa-velikana, ki je postavljen na celo vrsto težkih nosilcev in ki mu pravijo angleški vojaki »stara mati«. Po sodbi angleških vojaških kritikov gre za 38 centimeterski top.

Vun z iredento! Te dni je povedal svoje mišljenje c. kr. tirolski namestnik grof Toggenburg na vprašanje zvestih Tirolcev, kaj naj se po vojski zgodi z iredentističnimi izdajci. Župan Inomosta, Greil, se je v svojem pozdravnem govoru dotaknil tega vprašanja in je izvajal: »Hočemo, da ostane dežela Tirolska nedeljiva in neprikrajšana. Zahtevati pa moramo, da se po sklepu miru urede razmere v naši deželi tako, da ne bo v tej z našo krvjo branjeni deželi nobenega prostora za iredento in da se mora ta dežela za vedno izčistiti od vseh nepatriotičnih elementov«. V svojem odgovoru je deželni namestnik z veselo odkritostjo povedal nekaj, kar mora veljati kot program avstrijske vlade nasproti iredenti. Rekel je: »Solnce miru bo posijalo samo na močno, srečno Avstrijo in na zvesto neomajljivo Tirolsko. Morem poudariti, da za »neodrešence« pri nas ne bo prostora in da so izgubili vse pravice v Tirolu za vedno, ki so krivi na nezvestem napadu naših meja, vi in vsi stojimo z eno mislijo nasproti njim«. — Kar velja za Tirolsko, to naj velja tudi za našo Primorsko in Istro. Mi vsi smo misli, da treba uničiti za vedno iredentsko gadjo zalego, ki se je redila na naših prsih in sesala našo kri. Tudi mi kličemo: Vun z iredento na Primorskem in pravico Slovincem in Hrvatom, ki branijo avstrijsko misel!

Angleži za vojne žrtve. Začetkom vojne

Split v Dalmaciji.

so vsi angleški listi, na čelu jim londonska »Times«, začeli zbirati doneske za podporo ranjencev, vdov in sirot. Samo časopis »Times« je od začetka vojne do 30. junija t. l. nabral štiri milijone funtov šterlingov, torej po današnjem kursu računano, nad sto milijonov kron. Povprečno je bilo poslanih »Times« na dan 170.000 kron.

V ruskih šolah prenehajo s poukom nemškega jezika. Trgovci v Moskvi so sklenili, da bodo zahtevali, naj se v vseh šolah preneha s poukom nemškega jezika in uvede naj se pouk angleščine in francoščine. Iz Francije je došla vest, da je v 12 francoskih licejih uveden ruski jezik kot obvezni predmet poleg angleščine.

Koliko vojakov imajo Rusi na svoji fronti? Laški listi poročajo: Vsa ruska armada na fronti od Rige do Černovic (danes do Karpatov) šteje okoli 132 pešpolkov, 36 konjeniških divizij, torej 2,7000 pešcev in 160.000 konjenikov. Brusilov ima 5 vojsk, ki jih poveljujejo generali Kaledin (v Voliniji), Saharov (v severni Galiciji), Čerbačev (v srednji Galiciji), Lešicki (v južni Galiciji in Bukovini); severno proti Pinsku sta še armadi generalov Ewerta in Kuropatkina. Rezervna armada šteje vsaj še 1 $\frac{1}{2}$ mil. mož.

Izumitelj lesenega papirja. Koncem me-

seca junija 1816, torej baš pred sto leti, se je rodil v Hainichenu na Saksonskem izumitelj lesenega papirja, Fr. G. Keller. Bil je siromašen tkalec, ki je nekega dne čital v časopisih članek o splošnjem tedanjem pomanjkanju papirja. Prišlo mu je na misel, da bi se rabilo za izdelovanje papirja namestu dosedanjega materiala lesene trske. Predvsem ga je za njegovo izvirno idejo privedlo natančno opazovanje osjega gnezda, ki je narejeno iz lesenih snovi. S pomočjo brusnega kamna je nabrusil drobnega lesnega prahu, ki ga je namakal v vodi in naposled to leseno kašo stiskal v plošče in jih sušil. Na ta način se mu je posrečilo izgotoviti leta 1893. prvi kos lesenega papirja, kar je bilo temelj naslednji veliki papirni industriji, ki rabi vsako leto za več nego pol milijona kron lesa za izdelovanje papirja. Ali Keller je imel isto usodo, kakor vsi veliki možje-izumitelji. Sam ni imel sredstev, da bi praktično izrabil svoj izum, zato je moral gledati, kakor si drugi kopičijo milijone iz njegovega izuma. Umril je leta 1895. v Krippenu pri Šandavi. Lastnik papirne tvornice ga je podpiral na stara leta, ko so mu opešale telesne moči in si ni mogel več sam služiti kruha.

Topovske krogle in topovi nekdanj. Ko so Španci oblegali odkrito Meksiko in rabili topove, so jih hoteli Azteki posneti in so naredili kakor dobri keramiki topove iz kamenin. Ali topovi so se pri izstrelu razleteli. Ko so Angleži pred 20 leti prodirali v Egipt, so se jim Tibečani postavili po robu s topovi iz silne kože, ki je bila obita z močnimi železnimi obroči. V tridesetletni vojski so pa rabili Švedi topove iz železa, ki so jih obšivali s kožo iz strahu, da se ne bi pri strelu rezleteli in napravili več škode v švedskem taboru kakor v sovražnem. Tirolski puntarji proti Francozom za Andreja Hoferja so si delali topove iz lesa, ki so ga na vse moč okovali z železnimi obroči. Vitezi na Malti so izdolbili v sive skale podolgaste luknje in so iz njih usipali pogubo in smrt na sovražnika. Ti topovi so bili izredno trpežni. Basali so jih z večjimi in manjšimi železnimi drobcami. Ruska carica Ana, ki je vladala od 1730—1740. leta, je dala narediti 4 topove in 2 možnarja iz ledu, torej iz dovolj nenavadnega materiala. Tudi so jih pri neki zimski slavnosti brez vsake nesreče izstrelili. Najdražji top je bil izdelan na povelje nekega indijskega vladarja, ki je hotel imeti pred svojo palačo postavljeno veliko dragocenost. Duša rečenega topa je bila železna, ali okovana je bila tako na debelo z zlatom, da je veljal nad 4 milijone našega denarja.

Vojni plen: Zbiranje uničenih in celih srbskih topov in vozov za naše vojne svrhe.

Zlato in srebro obdrži tudi med vojno in po vojni svojo vrednost. Varno je torej naložen denar, če si kupite zlato ali srebrno uro, verišico, prstan i. dr. Bogato izbiro po nizki ceni ima tvrdka H. Suttner v Ljubljani št. 5, Mestni trg, ki pošlje bogato ilustriran cenik vsakomur zastoj in poštine prosto. Naročite si ga z dopisnico takoj.

Vredno, da se zabeleži. »Srečkovno zastopstvo« v Ljubljani (glavno zastopstvo srečkovnega oddelka Češke industrialne banke v Pragi prejelo je te dni srečkovno naročilo iz daljne Azije od tam bivajočega veleposestnika brata Hrvata. Ker ima imenovani zavod od poprej naročnike iz širne Evrope, Amerike, Afrike in Avstralije, služi sedaj še naročilo iz Azije »Srečkovnemu zastopstvu« v ponos in dokaz, da je znano po vsem svetu.

Vdrgnite oplečje in prsa, kadar bole, s Fellerjevim bolečine blažečim rastlinskim esencnim fluidom z znamko »Elsa-fluid«. To izkušeno, bolečine blažeče sredstvo oživlja kroženje krvi v dotičnih delih telesa, jih okrepi ter jih dela bolj odporne proti prehlajenju in proti preobilnem naporu pri delu. 12 steklenic tega dobrega domačega sredstva pošilja poštine prosto za samo 6 kron lekar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 280 (Hrvatsko) Nad stotisoč zahvalnih pisem in zdravniških priporočil potrjuje veliko vrednost tega zanesljivega odstranjevalca bolečin. »Elsa-fluid« se ne da z ničemer drugim nadomestiti.

Ker se je papir, lepenka, platno i. dr. znatno podražilo in nam je zaloga knjig, kar smo jih imeli vezanih, pošla ter je vezava sedaj znatno dražja, stanejo odslej knjige:

Rado Murnik: „Lovske bajke in povesti“.
Milan Pugelj: „Mimo ciljev“.
Cvetko Golar: „Kmetijske povesti“.
elegantno trdo vezana vsaka po **3 K 50 v.**

Naročite si te knjige, ker so zelo zanimive. Vojakom in ranencem napravite veliko veselje, če jim pošljite dobro knjigo.

Po vsaki fotografiji
napravimo
umetniško dovršene

POVEČANE SLIKE

v vsaki velikosti.

Povečane slike 42×53 cm stanejo samo 24 K.

Naročila sprejema upravništvo
Tedenskih Slik v Ljubljani.

Najbolje darilo trpečemu vojaku je

MORANA

Reši ga in brani nadležne golazni: uši, stenic in vsakega mrčesa. Izvrstno sredstvo je tudi proti ozeblini, hrastam in vsaki kožni bolezni. — Naroča se:

M. SKRINJAR, TRST

Via Castaldi 4, I.

Cena: Liter 4 K. $\frac{1}{2}$ l 2 K. $\frac{1}{4}$ l 1 K.

Da olajšamo odpošiljatev in troške, pošljemo naravnost na dotični stan vojaka. Pošlje naj se denar in natančen naslov dotičnega.

Morana je popolnoma prosta vsake razjedajoče kisline, torej neškodljivo človeškemu zdravju, tkanini i. t. d.

Selenburgova ulica 1
(zraven trgovine Tičar)

Špecialna trgovina bluz

Antonija Sitar

Tiskarskega vajenca

sprejme takoj

Zadružna tiskarna Krško

Proti žeji v sedanji hudi vročini je najboljši „Sida limonadni prašek“

ki se dobiva v Ljubljani v trgovinah:

Jos. Fabiani, Prešernova ulica nasproti glavne pošte in tudi pri J. Zorman v Spodnji Šiški na Celovški cesti št. 91 ter v vseh prodajalnah »Konzumnega društva za Ljubljano in okolico«.

1 zavojček SIDA LIMONADNI PRAŠEK (velja 40 vin.) ter da tri do štiri kupice izvrstne žejo tešeče osvežujoče pijače. Neobhodno potrebno za vojake, izletnike in za domačo rabo. Razpošiljalnica Josip Berdajš, Ljubljana, Zeljarska ulica 14.

IVAN JAX IN SIN

Ljubljana, Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in strojev za pletenje (Strickmaschinen).

Brezplačen pouk v vezenju - Tovarna v Lincu ustanovlj. 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in poštine prosto.

MARIJA TIČAR,

Ljubljana,

Sv. Petra cesta 26. Selenburgova ulica 1. nasproti kazine

Prva špecialna trgovina umetniških, vojnih, pokrajinskih in drugih **razglednic**

Priznana največjo izbiro na drobno in debelo.

Krasni albumi za umetniške razglednice pravkar došli.

Solnčne pege

kakor tudi rudeče lise na obrazu in na nosu, priščeki, mozoli, gube in vela koža zginejo zajamčeno po stari izkušeni dr.-ja

A. Rix-a pasti pompadour Popolnoma neškodljivo. Poskušnje K1 — velika škatlja K 3'30. Dr.-ja A. Rix-a biserno mleko, tekoči puder, roza, bel in naravno žolt, 1 steklenica K 3'30.

Pošlje diskretno dr. A. Rix. kosm. laboratorij, Dunaj IX. Lakerergasse 6,10.

Zaloga v Ljubljani: parf. A. Kanc in Adrija-drogerija.

Darujte za „Rdeči križ!“

500 kron

Vam plačam, če ne odstrani moj uničevalec korenin

Ria balzam Vaših kurjih oces, bradovic, otiščancev,

v treh dneh brez bolečin. Cena enemu lončku z jamstvenim listom 1 K 50 v, 3 lončki 4 K, 6 lončkov 5 K 50 v. Stotine zahvalnih in priznalnih pisem.

Pot na nogah, rokah, pod pazduho odstrani hitro posipalni prašek, cena 1 K 50 v, 3 ščatlje 3 K 50 v.

Kemény, Kaschan (Kassa) I. Postfach 12/44, (Ogrsko).

KMETSKA POSOJILNICA

R. Z. Z. N. Z.

obrestuje hranilne vloge po

Hranilnih vlog: dvajset milijonov. Popolnoma varno

4 $\frac{3}{4}$ %

LJUBLJANSKE OKOLICE

V LJUBLJANI

brez vsakršnega odbitka

naložen denar. Rezervni zaklad: nad 900.000.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI
: Delniška glavica 8,000.000 kron. : STRITARJEVA ULICA ŠTEV. 2. : Rezervni fondi okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 3. razred V. c. kr. avstrijske razredne loterije.

Žrebanje za ta razred dne 15. in 17. februarja 1916.

Cena za igralce prejšnjega razreda: $\frac{1}{2}$ srečka K 40.—, $\frac{1}{4}$ srečke K 20.—, $\frac{1}{8}$ srečke K 10.—, $\frac{1}{16}$ srečke K 5.—. — Cena za novovstopivše igralce:

$\frac{1}{2}$ srečka K 120.—, $\frac{1}{4}$ srečke K 60.—, $\frac{1}{8}$ srečke K 30.—, $\frac{1}{16}$ srečke K 15.—.

Naročila se vrše najugodnejše po poštni nakaznici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ % čistih.

2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

A. & E. Skaberné

Ljubljana, Mestni trg 10
 špecialna trgovina pletenin,
 trikotaž in perila
 priporoča svojo veliko zalogo,
 kakor:

Športno in vojaško perilo in sicer: no-
 gavnice, gamaše, dokolenice, snežne kuč-
 me, rokavice, žilogrelce, sviterje, pletene
 srajce in spodnje hlače iz volne, velblo-
 dje dlake in bambaža.
 Perilo za dame in gospode iz šifona,
 cefirja, in flanele.
 Perilo za dečke, deklice in dojenčke.
 Gumijevi plašči, nahrbtniki i. t. d.

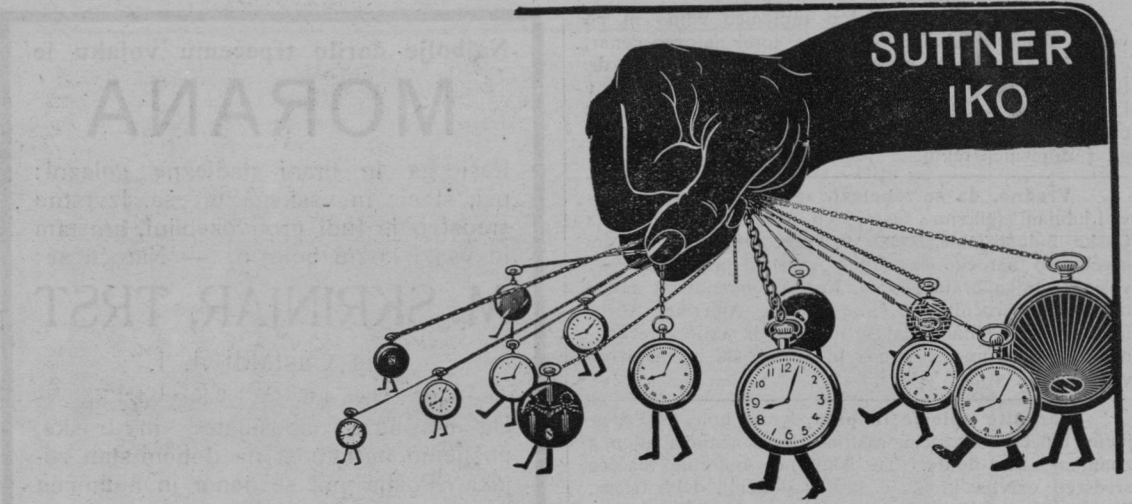
Na debelo in drobno.

Mazilo za lase

varstv. znamka Netopir
 napravi g. Ana Križaj v Spod-
 nji Siški št. 222 pri Ljubljani.
 Dobi se v Kolodvorski ul. 200
 ali pa v trafiki pri farni cerkvi.
 V 3 tednih zrastejo najlepše la-
 se. Stekl. po 3 in 4 K. Pošilja se
 tudi po pošti. Izorno sredstvo
 za rast las.
 Za gotovost se jamči.
 Zadostuje steklenica.
 Spričevala na razpolago.

Priporoča se
 umetna knjigoveznica
IVAN JAKOPIČ,
 LJUBLJANA.

SANATORIUM · EMONA
 ZA · NOTRANJE · IN · KIRURGIČNE · BOLEZNI ·
 PORODNIŠNICA.
 LJUBLJANA · KOMENSKEGA · ULICA · 4
 SEF · ZDRAVNIK · PRIMARIJ · DR · FR · DERGANČ

Svetovna tvrdka Suttner ima

samo natančno idoče, zanesljive, trpežne ure, katere staremu dobremu imenu hiše čast delajo.

- St. 410. Nikelnasta Anker-Roskopf-ura K 4:10
- „ 705. Roskopf-ura, kolesje v kamnih „ 5:90
- „ 719. Srebrna remontoar-ura „ 7:80
- „ 600. Žepna ura z radijem, se po noči sveti „ 8:40
- „ 449. Roskopf-ura, dvojni pokrov „ 7:20
- „ 518. Ploščnata nikelnasta kavalijska ura „ 7:50
- „ 803. Damska ura, jeklena ali nikelnasta „ 7:90
- „ 804. Srebrna damska ura „ 9:50
- „ 1544. Usnjata zapestnica z uro „ 10:50

- Št. 712. Nikelnasta IKO - ura, 15 kamnov „ 14:—
- „ 1450. Bela kovinasta verižica „ 2:80
- „ 865. Bela kovinasta verižica, priprosta „ 1:—
- „ 916. Srebrna verižica, masivna „ 3:20
- „ 422. Nikelnasta športna verižica „ 1:75
- „ 979. Srebrni obesek „cesarjeva podoba“ „ 2:—
- „ 213. Srebrni prstan z kamnom „ 1:40
- „ 211. Srebrni prstan z kamnom „ —:90
- „ 1063. Prstan, zlatona srebro „ 2:70

Vsaka ura je najnatančneje preizkušena.

Razpošilja se
 po povzetju ali če se
 denar vnaprej pošlje.

Krasni cenik
 zastonj in poštine prosto.

Neugajajoče
 se zamenja!

Lastna tovarna ur v Švici! — Lastna svetovna znamka „IKO“, najboljša preciz. ura.

H. Suttner samo v Ljubljani št. 5.

Nobene podružnice.

Svetovna razpošiljalnica.

Nobene podružnice.

Poravnajte naročnino!

Poslano.

G. pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani.

Moja soproga je zadnjega sinčka s Sladinom „sladni čaj“ zredila. Fant je poldrugo leto star, čvrst in močan in ni bil še sploh nič bolan. Pri prejšnjih treh otrocih je rabila razne redilne moke, s kojimi ni niti približnjega uspeha imela. Sladin priporočam vsem staršem.

[Spoštovanjem

Makso Kovač, c. kr. voj. uradnik.
 V Pulju, 23. marca 1914.

Ako naročite in to storite nenudoma,

- 1 srečko avstr. rdečega križa
- 1 srečko ogrskega rdečega križa
- 1 srečko budimpeštanske bazilike
- 1 dobitni list 3/10 zemlj. srečk iz leta 1880
- 1 dobitni list 4/10 ogrsk. hip srečk iz leta 1884

12 žrebanj vsako leto, glavni dobiček — 630.000 kron —

dobite igralno pravico do bobitkov ene turške srečke v znesku do 4000 frankov popolnoma zastonj!
 Pojasnila in igralni načrt pošilja brezplačno:
Srečkovno zastopstvo 3, Ljubljana.

Mesečni obrok za vseh pet srečk ozir. dobitnih listov samo 5 kron

Naročnina za list „Tedenske Slike“; za Avstro-Ogersko: 1/4 leta K 3.—, 1/2 leta K 6.—, celo leto K 12.—; za Nemčijo: 1/4 leta K 4.—, 1/2 leta K 8.— celo leto K 16.—; za ostalo inozemstvo: celo leto fr. 20.—. Za Ameriko letno 4 dolarje.

Uredništvo in upravništvo Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 10, I. nadstropje.